

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

Аркуша Ю.О., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств є однією з найважливіших категорій ринкової економіки і характеризує можливість та ефективність їх адаптації до умов конкурентного середовища. Формування конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств забезпечує підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки, а отже сприяє вирішенню проблем щодо забезпечення продовольчої безпеки країни.

Питання з управління конкурентоспроможністю підприємств знайшли своє відображення в працях таких вчених: В. Архарова, М. Маліка, М. Портера, А. Сміта, П. Саблука, Й. Шумпетера. Проте питання підвищення конкурентних позицій підприємств галузі рослинництва потребують проведення нових досліджень і пошуку нових напрямків вирішення даної проблеми.

Поняття конкурентоспроможності аграрних підприємств досить повно та системно розкривають у своєму визначенні М. Малік та О. Нужна. На їх думку – це здатність суб'єктів економічної діяльності аграрної сфери пристосовуватись до нових умов господарювання, використовувати свої конкурентні переваги і перемагати в конкурентній боротьбі на ринках сільськогосподарської продукції та послуг, максимально ефективно використовувати земельні ресурси, якомога повніше задовольняти потреби покупця шляхом аналізу структури ринку і гнучко реагувати на зміну його кон'юнктури [3].

Грамотна конкурентна політика на базі мобілізації власного внутрішнього потенціалу є головною умовою досягнення комерційного успіху підприємства. Сильні сторони, здібності, можливості і ресурси підприємства являють собою визначені дії, що характеризують його конкурентні переваги.

На думку вчених, для підприємства існують три основні шляхи здобуття конкурентних переваг: стати кращим самому, послабити конкурентів або змінити ринкове середовище [1].

На сьогодні процеси, які відбуваються на аграрному ринку України мають ознаки системної кризи, що зумовлено тривалим періодом адаптації економіки до ринкових умов, недостатністю продовольчого забезпечення і низьким рівнем доходів населення; інформаційною та інноваційною відсталістю, незабезпеченістю в повній мірі технічним обладнанням, що зумовлює низьку ефективність аграрного виробництва.

Виходом із цієї ситуації задля забезпечення формування та підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств є об'єднання аграрних товаровиробників у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи. Це надасть можливість сільськогосподарським виробникам максимально ефективно зберігати, переробляти, самостійно просувати продукцію на ринки збуту, що дозволить створити потужні агропромислово-торговельні структури, які забезпечать повний цикл руху сільськогосподарської продукції від виробника до кінцевого споживача.

Важливим питанням, що стоїть перед сільськогосподарськими товаровиробниками, яке можна вирішити за допомогою організації заготівельно-збутового кооперативу, є організація збутової логістики. Створення заготівельно-збутового кооперативу підприємствами-виробниками зерна дасть можливість сформуванню однорідні товарні партії якісного зерна, яке вони зможуть реалізувати на зовнішній ринок за більш вигідною ціною та отримати більший прибуток.

Підвищення економічної ефективності виробництва зерна передбачає збільшення обсягів його виробництва та поліпшення його якості шляхом інтенсифікації зерновиробництва на основі внесення в оптимальні строки раціональної кількості органічних і мінеральних добрив, розширення посівів стійких до дефіциту вологи, до хвороб і шкідників високоврожайних сортів і гібридів, інтенсивних ресурсозберігаючих технологій і високопродуктивної техніки.

Розв'язання проблем технічного оновлення і забезпечення рослинництва в сучасних ринкових умовах потребує формування ринку техніки й технічних послуг, насамперед за участю підприємств сільськогосподарського машинобудування та їх об'єднань, спроможних забезпечити не тільки розширене відтворення машинно-тракторного парку аграрних формувань, а й обслуговування її протягом усього періоду її експлуатації, навчання інженерно-технічних і механізаторських кадрів для її ефективного використання.

Необхідно вдосконалювати технологію вирощування усіх культур з метою мінімізації технічних прийомів, поєднання їх, застосування комбінованих агрегатів, зменшення кількості проходів техніки в посівах. Економії енерговитрат сприяють також удосконалення способів збирання хлібів і кормових культур, скорочення проміжних технологічних операцій.

Таким чином, для забезпечення формування та підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств доцільним є об'єднання аграрних товаровиробників у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, а також впровадження нових високоврожайних сортів та гібридів, вдосконалення технології вирощування культур з метою економії енерговитрат.

Інформаційні джерела:

1. Архаров В. Гнучка організаційна структура управління – запорука конкурентних переваг підприємств //Економіка розвитку. – 2014. – №3. с 92–94.
2. Бабан Т.О. Обґрунтування ефективності кооперації сільськогосподарських підприємств для експорту зерна ячменю / Т.О.Бабан // Економічні науки. - № 7(36). – 2017.
3. Малік М.Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми: [монографія.] / М.Й. Малік, О.А. Нужна. – К.: Інститут аграрної економіки, 2007. – 270с.